

Redegørelse om inspektion i Spar Nord Bank A/S

Indledning

Finanstilsynet var i februar-maj 2017 på inspektion i Spar Nord Bank A/S. Inspektionen var en ordinær undersøgelse, hvor alle bankens væsentlige områder blev gennemgået ud fra en risikobaseret vurdering, hvor der blev lagt størst vægt på de områder, der havde den største risiko.

Sammenfatning om risikovurdering

Bankens forretningsmodel er baseret på traditionelle bankforretninger. Banken har fokus på privatkunder og små og mellemstore virksomheder, og banken har et lavt antal store udlån. Banken har en høj markedsandel i Nordjylland, men er landsdækkende ved at have bankfilialer i større byer i resten af landet. På kreditområdet er banken karakteriseret ved en stærk, centraliseret kreditorganisation, herunder et grundigt kontrolmiljø og lave bevillingsgrænser.

På inspektionen gennemgik Finanstilsynet de 17 største udlån, 296 udlån udtaget ved stikprøve samt alle udlån til bestyrelse og direktion. Boniteten blandt bankens erhvervsudlån er bedre end i gennemsnittet af gruppe 2 institutter og er tættere på boniteten i gruppe 1 institutterne.

På grundlag af gennemgangen konstaterede Finanstilsynet, at bankens nedskrivninger var tilstrækkelige.

Finanstilsynet gennemgik endvidere 18 nye udlån til privatkunder og 18 nye udlån til erhvervs kunder, alle udvalgt fra filialer med forholdsvis høj udlånsvækst siden 2016. Blandt de nybevilgede udlån til erhvervs kunder var der enkelte udlån med en vis risikovillighed, bl.a. villighed til at acceptere delkundeengagementer og til at basere udlånet på pant frem for kundens indtjening. Blandt de nybevilgede lån til privatkunder var der enkelte med let forhøjet risiko.

Banken fik påbud om at tilrette sin kreditpolitik, så den indeholder mere præcise og målbare retningslinjer og tager stilling til projektf finansiering, som er et af bankens væsentlige risikoområder. Banken skal endvidere rapportere på afvigelser fra kreditpolitikens hovedregler. Banken har en tæt individuel kontrol af lån, der afviger fra Finanstilsynets vejledning om forsigtighed i kreditvurderingen ved belåning i vækstområder, men banken foretager ikke en samlet overvågning af omfanget og typen af afvigelser. Banken fik et påbud om at sikre en tilstrækkelig overvågning af disse afvigelser for at kunne vurdere de samlede risici. Banken fik desuden påbud om at sikre, at udlån konsolideres korrekt samt påbud om at mindske omfanget af fejl i kreditbehandlingen, herunder vedrørende vurdering af sikkerheder, ved ejendomsvurderinger og ved opgørelse af debtors reelle egenkapital.

Finanstilsynet konstaterede, at en betydelig del af bankens lån med nedskrivning af banken var vurderet som uden overhængende risiko for tab og derfor ikke kapitaldækningsmæssigt behandlet som misligholdte eksponeringer, hvilket bør være udgangspunktet. Banken havde endvidere ikke kategoriseret projektf finansiering med salg for øje korrekt som eksponeringer med høj risiko. Banken fik påbud om at opgøre de risikovægtede poster korrekt og i overensstemmelse med CRR.

Finanstilsynet konstaterede, at risiko på realkreditobligationer foruden renterisiko udgjorde bankens største risiko på markedsrisikoområdet. Banken fik derfor påbud om at foretage en vurdering af, om kreditspændrisikoen skal afdækkes i opgørelsen af solvensbehovet.

Banken fik endvidere påbud om at forbedre registrering af operationelle hændelser, så registreringerne foretages af de enkelte medarbejdere, når hændelserne opstår frem for af den ansvarlige for operationel risiko.

Banken har en udbyttepolitik om at udlodde mindst 2/3 af årets nettoresultat, hvilket ligger over andre størrelsesmæssigt relevante institutter, både i forhold til politik for udlodning og målt på de seneste års faktiske udlodning. Finanstilsynet finder det usædvanligt at have en politik om at udlodde en minimumsandel. Finanstilsynet bemærkede endvidere, at banken vil være sårbar overfor stress, hvis udgangspunktet for kapital situationen er bankens minimumskapitalmål på 15,5 pct. frem for den aktuelle kapitalisering. Finanstilsynet finder endvidere, at bankens kapitalmålsætning på minimum 15,5 pct. er lav i forhold til andre størrelsesmæssigt relevante institutter, og at banken bør genoverveje udbyttepolitik og kapitalmålsætning.

Banken har opgjort solvensbehovet til 9,5 pct. pr. ultimo 2016. Finanstilsynet vurderer, at solvensbehovet er tilstrækkeligt til afdækning af bankens nuværende risici. Bankens faktiske solvens udgjorde ultimo 2016 17,7 pct.